

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Isus, lumina lumii.

„Poporul cel ce ședea întru întunec a văzut lumină mare, și celor ce ședea în latorea și umbra morții lumină le-a răsărit lor.” Matei 4, 16.

Isus veni în lume, ca să ne fie lumină nouă, oamenilor, care fără el suntem adânciți în întunec și ședem în umbra morții. Acest Soare, dulcele Mântuitor, răsărind odată în Belleem, va lumina sufletelor pânăcând un singur om este pe pământ. Apoi la judecata cea mare Judecătorul, care tot Isus va fi, ne va cere socoteală cum ne-am luminat de Soarele înțelepciunii și al dreptății, cum am asimilat spiritul blândului Mântuitor?

Dacă avem izvor de lumină în apropierea noastră, numai atunci dacă nu vrem, nu vedem. Aceasta se întâmplă, dacă ne depărtăm sau ne ascundem, ca razele luminii să nu ajungă în ochii noștri, sau dacă ne închidem ochii, împiedicând pătrunderea razelor. Isus, ca un

Soare luminează pe cerul sufletelor noastre. Dar mulți dintre noi nu vreau să primească lumina lui.

Aceștia apoi fug, se refugiează dinaintea acestei lumini sfinte. Vreau ca nici o rază să nu pătrundă în inima lor. Orizontul nostru este în întregime luminat de Isus — Soarele nostru, nu putem să ne depărtăm așa de mult ca să nu ne ajungă lumina, precum într-o zi frumoasă de vară, în câmpul liber oriunde găsim lumină. Atunci acești oameni caută ascunzișuri, pivnițe, se închid în locuri subterane, ca să nu aibă lumină. Se depărtează dela Biserică, preoți, rugăciuni și porunci. Iar dacă totuși aud de Isus, dacă lumina lui totuși îi turbură, se închid în vizuinile patimilor, în coridoarele subterane și șerpuitoare ale diferitelor teorii, în pivnițele umede ale francmasoneriei, sau în camera fără fereastră a unei mării și de acolo strigă: Nu este lumină!

Alții sunt, care rămân

în drumul razelor solare, dar își închid ochii sufletului lor, ca nu cumva o rază cât de mică să pătrundă în el. Aceștia sunt oamenii care câteodată umblă la biserică, câteodată ascultă și pe vre-un preot, din obicei fac și câte o cruce, dar au grijă, ca aceste să nu-i impresioneze mai adânc. O carte mai creștină, o gazetă catolică nu citesc, căci aceste nu-i privesc pe ei, doar ei sunt oameni cinstiți și nu vreau să fie mai mult. Acțiunea catolică? Nu le trebuie căci, așa zic ei, împiedecă înțelegerea între frați. Reuniunile catolice, congregațiile, conform părerii lor, sunt inutile, ba chiar primejdioase, căci desnaționalizează. Nu le este frică numai de „exagerările” religioase, de prea multă lumină. Deaceea umblă în vieajă cu ochii închiși.

Oare nu știu ei ce se va întâmpla cu aceia cari nu sunt nici reci, nici calzi?

I. B.

Unde ne chiamă frații ?

Biserica Ortodoxă Română, văzută de Patriarhul ei.

Cu prilejul serbătorii patronului seminarului (un fel de liceu bisericesc) „Nifon Mitropolitul” la 19 Noemvrie 1934 în București, s'au arătat neajunsurile învățământului seminarial. Luând cuvântul I. P. S. S. patriarhul Miron Cristea, a spus următoarele: „In ceea ce privește reorganizarea învățământului seminarial, de care a amintit părintele director, trebuie să precizez că este o veche preocupare a Sfântului nostru Sinod. Eu, ca patriarh, am pus dela început necesitatea îndreptării învățământului seminarial și toate aceste școale să fie trecute sub conducerea Bisericii. In nici o altă țară din lume, nu se mai găsește această situație paradoxală, ca școalele pregătitoare de preoți, să nu fie sub conducerea Bisericii respective. Astăzi la Ministerul Instrucțiunii stă închis un sil patrusprezecelea proiect pentru reorganizarea întregului învățământ teologic, întocmit de Sfântul Sinod. Motivul (întârzierii) este că nu interesele instituției sunt ținute în seamă, ci alte interese despre care nu se poate vorbi.” Mai departe I. P. S. S. spune că seminariile trebuie transformate în licee confesionale, iar facultățile de teologie în academii cum, sunt cele din Ardeal. Atmosfera universitară „de perversiune sufletească” nu e prielnică sfintei chemări preoțești. Inregistrăm

aceste păreri, fără a le discuta, deși avem cu totul alte convingeri,

Cetitorii neorientați, după cele de mai sus, ar fi ispitiți să creadă că Biserica Ortodoxă Română nu-și poate reorganiza învățământul teologic din cauza Statului. In Ministerul Instrucțiunii se poticnesc toate propunerile, inițiativele, gândurile bune de îndreptare. Se poate.

Să vedem însă, cum sunt instituțiile care depind direct de biserică și în care Statul nu are nici un amestec direct, anume mănăstirile ? Trecând de curând d. Titu St. Negoescu pe la mănăstirea Sfântului Ilie, întemeiată la 1928 chiar de I. P. S. S. Sa patriarhul Miron în comuna natală Toplița română, jud. Mureș, deși clitoria e frumoasă și bogată (32 de jugăre pământ bun la Dumbrăvioara și 50 de jugăre de pădure la Bilbor), totuși călugării (numai opt!) se plâng de mizerie. Peste drum de mănăstire, d. Negoescu vede o casă boerească. E proprietatea Elvirei, sora mai mică a I. P. S. Sale. Tot acolo în Toplița, e și cealaltă soră a Patriarhului, văduva Ileana D. Antal, iar în comuna Ida Mare, a treia soră preoteasa Maria Ion Rusu. Voind să viziteze casa surorii I. P. S. Sale o servitoare ungueroaică i-a spus: „Nu acasă coconii !” Văzând d. Negoescu ce puțini credincioși

se abat pe la biserici și la mănăstire ; în schimb, însă, cât de mulți sunt sectanții (baptiștii !) și bețivii din cârciume, se întreabă : De ce ? Vrând să dea un răspuns, d-sa e stăpânit mereu de răspunsul servitoarei ungueroaice : „Nu acasă coconii.”

Vezi ziarul „Curentul,” București, 22 Decemvrie 1934 p. 8.

ION CEPARU

Om de caracter.

Sub caracter înțelegem statornicia voinței în bine.

Om de caracter e acela care are principii ideale, de care nu se lasă nici atunci, când l-ar costa jertfă.

Caracter slab, sau fără caracter e acela, care principiile bune — în contra minții — și le schimbă după împrejurări, societate și prietini.

Formarea caracterului.

Întâi să ne adunăm principii bune, idealuri nobile.

Prin deprindere statornică să ne obișnuim ca în orice împrejurări a vieții să lucrăm după idealurile aceste nobile.

Viața morală a tânărului fără idealuri se 'ndoaie în toate părțile, ca un fir de trestie în mijlocul viforului.

Câteva idealuri frumoase : Urmarea lor și între împrejurări grele.

Fă-ți educația singur.

A te forma înseamnă a zugrăvi în sufletul tău icoana marelui, ca începută de către Dumnezeu pretutindenea. Operă aceasta numai tu singur o poți

realiza. Tu singur trebuie să-ți cunoști sufletul; să știi ce e răul în el și celipsește dintr'ânsul.

Trebuie să fim oameni de caracter. Chiar azi, când lumea pare a fi nebună și suferă de cea mai grozavă boală, din care izvorăsc toate păcatele.: slăbirea totală a voinții. Chiar într'o vreme când lumea geme de tineri ușurateci și cu sufletul diform, fără probleme sufletești. Trebuie să fim de caracter pentrucă-i frumos, sufletul și trupul tinerilor de caracter; tare ca oțelul, drept ca adevărul; strălucitor ca razele de soare și curat ca pârâul de munte.

Trebuie; căci valoarea adevărată a omului nu depinde de puțerea minții, ci de voință. Trebuie, căci nu este creatură mai nefericită în lume, decât geniul lipsit de caracterul moral. Trebuie, căci viața morală e vrednică de om. Trebuie, căci ne așteaptă ajutorul o țară năcăjită, pe care nu o poți ajuta stărpiturile, ci numai niște tineri inimoși, cu voința de fer și spinarea de oțel. Trebuie, căci ne așteaptă un popor scufundat în păcate, pe care nu-l vor putea smulge din noroi decât niște tineri curați în suflet și tari în voință.

Costaniuc Mihai.

Sunt rugați dnii cititori ai organului „Dumineca,” cari încă până în prezent nu și-au achitat abonamentul pe anii trecuți, să binevoiască a și-l achita.

Rămâi uimit . . .

Rămâi uimit când privești la biserica noastră creștină așa cum crește și se întărește dealungul veacurilor. Din când în când răsare câte o inspirație care realizată e ca o floare de lumină, ca o făclie ce răspândește raze puternice luminând noi colțuri obscure și pe care nu le-am zărit până atunci, noua revărsare de lumină, pătrunzând în inimile noastre, întărindu-le și întefindu-le în credință, spre o credință tot mai vie.

Nicăeri ca în biserica catolică sufletele nu se roagă mai bine, mai adânc, mai cu iubire, cu recunoștință, cu o adâncă părere de rău de greșelele proprii sau de greșelele altora, prin care s'a jignit *Dumnezei*-rea.

Infrânărilor și elevațiilor spiritului creștin catolic plac lui Dumnezeu, și ca o răsplată ne aruncă câte un trandafir din eterna și nemărginita glorie a cerurilor, ne trezim că Papa sub inspirația divină ne îndreptează atenția tuturora asupra unui adevăr dumnezeesc, îl pune din nou în evidență înaintea pământenilor, institue o sărbătoare, care adâncește și mai mult credința în noi, aprinde și o mai mare evlavie și iubire.

Așa a fost cu sărbătoarea pentru „Inima lui Isus Hristos,” așa a fost cu sărbătoarea „Trupul Domnului,” așa este cu sărbătoarea „Neprihănită Zămislire” prin care se cinstește Sfânta Fecioară Maria. Zămi-

slirea nepătată a Prea Slăvitei noastre Mame a fost consacrată în consiliul ecumenic dela Efes în 431; Pontifecile roman de atunci, Celestin apără cu luptă de leu gloria Mamei noastre, izvorul mântuirii noastre, și înainte de a se produce adunarea, apoi și în conciliu, prin delegații săi. Și conciliul acesta dela Efes pune în evidență pe îndreptarul minților șovăelnice; îl mărturisește pe papa dela Roma, ca adevăratul urmaș al lui Sf. Petru, apărătorul neșovăelnic al canoanelor bisericii, a adevărilor apostolice, a pravilei pusă de însuși Dumnezeu (căci aceasta este fala și nemurirea bisericii creștine: a fi întemeiată de însuși Dumnezeu).

Momentul acesta dela Efes a fost grozav de mare, cași momentul când la cuvântul ingerului Gavril, Sfânta Fecioară în absoluta și infinita ei credință și supunere zice: „Iată serva Domnului, fie mie după cuvântul tău.” Momentul dela Efes e ca o zămislire din nou a bisericii, căci de câte ori Sfânta Maria e proslăvită, glorificată, biserica tresare, biserica prinde viață, biserica învie; credincioșii își sporesc credința, numărul creștinilor crește, misionarii se incurajează, înfruntă și birue greutăți.

Ave Maria!

Următor al hotăririlor dela Efes cumcă Sfânta Maria s'a născut fără păcat strămoșesc și deci scutită de orice păcat, Sf.

Papa Pius al IX, cu dreptul sfânt al autorității sale, ridică în văzul pământului întreg titlul acesta de glorie dumnezească cu care a venit pe lume în deosebire de orice altă creatură omenească, la întâietatea de dogmă. La câțiva ani în urmă, în 1858 „Dânsa” de asemenea dă urmare cuvintelor pe care le pronunță în auzul Sf. Elisaveta: „mărește sufletul meu pe Domnul . . . pentru că iată de acum mă vor ferici toate neamurile, că mi-a făcut mie mărire cel Puternic . . . și mila lui din neam în neam spre cei ce se tem de el.” (Luca 1, 46)

Dăruiește în numele Sf. Treimi izvorul de la Lourdes, un alt lordan care spală, sfințește, vindecă, care crește recunoștință, iubire și cântec etern . . . Din lumea întreagă vin pelerinii și în lumea întreagă se întorc mărturisind pe „Neprihănită Ză-

mislire,” grăbind încreștinarea oamenilor.

Legenea spune că odinioară fările românești erau în ochii străinilor: „grădinile Maicii Domnului.” Să revenim pe urmele trecutului, trecut când biserica era UNA.

Să ne rugăm Stăpânei noastre, biruitoare a ereziilor ca toți Românii să o iubească deopotrivă. Tresărind din somnului și căutând spre „stella matutina” vor birui lăncezeala, vor arunca giolgiul morții și vor învia!

O. C.

Citiți și răspândiți „Dumineca”

Mamele.

Este un adevăr stabilit de mai mulți, că membrii clerului catolic se trag din familii cu copii numeroși. Acest adevăr se repetă și în cazul stelelor lucitoare ale Bisericii, ale sfinților.

Câteva exemple: Sf. Catearina de Siena s'a născut dintr'o familie cu 22 de copii; sf. Francisc Borgia a avut 16 frați, iar sf. Paul Cr. 15; sf. Benedict 15, sf. Ignățiu de Loiala 13; sf. Bernard 7; sf. Toma de Acuino 6; sf. Vincențiu de Ferrara 8.

De câte daruri s'ar fi lipsit pământul, dacă și mamele lor ar fi servit păcatului urit, ce se practică azi pe scară întinsă între mame. Câtă neglijență și cât blăstăm îngreunează pe acele mame, care nu au născut pe preoții și sfinții viitorului.

Mismar.

Calendar săptămânal.

13 — 19 Ianuarie 1935.

13. Dumineca d. Botez.

Ap. Efez 4, 7. Evg. Mat. 4, 12—17

M. Ermil și Stratilat

14. Luni PP. uciși în Sina † 299

15. Marți P. Pavel Tiveul † 340

16. Miercuri on. Lanț l. Petru

17. Joi C. Antoniu † 356

18. Vineri Atanasie și Ciril † 273

19. Sâmbătă C. Macariu † 391.

Sf. Ap. Pavel către Efrem. (c. 4 v. 7—13)

Iară fieștecăruia din noi i s'a dat darul după măsura darului lui Hristos. Pentru aceea zice: „suindu-se la înălțime, rob-it-a robime și a dat daruri oamenilor.” Însă ce este suitu-s'a; fără numai că s'a și pogorit întâiu la părțile mai de jos ale pământului. Cel ce s'a pogorit este acelaș care s'a și suit mai pe sus de toate ceriurile ca să umple toate. Și el a dat pe unii apostoli și pe alții proroci și pe alții evangheliști, pe alții păstori și dascăli spre săvârșirea sfinților la lucrul slujbei, spre zidirea trupului lui Hristos, până ce vom ajunge toți la uniunea credinții și a cunoștinții Fiului lui Dumnezeu într-un om desăvârșit la măsura vârstei plinirii lui Hristos.

